

Målnummer: M9643-06 **Avdelning:** 13

Avgörandedatum: 2007-10-29

Rubrik: Utdömmande av löpande vite för flera överträdelser ----- En kommunal nämnd hade vid två tillfällen utfärdat förelägganden med löpande vite om 5 000 kronor för varje överträdelse. Därefter hade nämnden ansökt om utdömmande av vite för fem överträdelser. Miljödomstolen dömde ut ett sammanlagt vite om 25 000 kr. Miljööverdomstolen fann att hinder förelåg enligt 9 § andra stycket lagen (1985:206) om viten att döma ut ett högre belopp än vad som gällde för överträdelse vid ett tillfälle, dvs. 5000 kr.

Lagrum: 4 § 1 st. och 2 st. samt 9 § 2 st. lagen (1985:206) om viten

Rättsfall:

REFERAT**ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE**

Vänersborgs tingsrätts, miljödomstolen, dom den 14 november 2006 i mål nr M 821-06, se bilaga A

KLAGANDE

Borås Motorallians Aktiebolag, 556499-7467, c/o C.H.

MOTPART

Miljöskyddsnämnden i Borås kommun, 501 80 Borås

SAKEN

Utdömmande av vite

MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av miljödomstolens domslut förpliktas Borås Motor Allians Aktiebolag att till staten utge 5000 kr av de förelagda vitena.

YRKANDEN M.M. I MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Borås Motor Allians Aktiebolag (bolaget) har överklagat miljödomstolens dom och yrkat att körtillfällena den 29 maj och den 29 augusti 2004 skall betraktas som tillåtna tillfällen samt att körtillfällena den 15 och 16 oktober 2005 skall bedömas som ett tillfälle. Vidare har bolaget yrkat att vitesbeloppet skall sättas ned.

Parterna har anfört i huvudsak vad som angetts vid miljödomstolen.

MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Enligt 4 § första stycket lagen (1985:206) om viten får vite, om det är lämpligt med hänsyn till omständigheterna, föreläggas som löpande vite. Vitet bestäms då till ett visst belopp för varje tidsperiod av viss längd under vilken föreläggandet inte har följts eller, om föreläggandet avser en återkommande förpliktelse, för varje gång adressaten underlåter att fullgöra denna.

Av andra stycket samma bestämmelse framgår att om vitesföreläggandet innefattar ett förbud eller någon liknande föreskrift eller det annars är lämpligt, kan i stället bestämmas att vitet skall betalas för varje gång föreskriften överträds.

I 9 § andra stycket samma lag stadgas följande. Föreligger i mål om utdömande av vite som avses i 4 § andra stycket flera överträdelser av föreskriften till samtidig bedömning, får ej på en gång utdömas högre belopp än som har angetts i föreläggandet. När ett beslut i ett sådant mål har vunnit laga kraft, får vite inte dömas ut för sådana överträdelser av föreskriften som har gjorts innan målets väcktes.

Miljööverdomstolen gör följande bedömning.

Miljööverdomstolen instämmer i miljödomstolens bedömning att föreläggandena överträtts vid fem tillfällen.

Nämnden har i sin ansökan till miljödomstolen ansökt om utdömande av vite på grund av flera överträdelser av de aktuella föreläggandena. Av förarbetena till lagen om viten framgår bl.a. att syftet med regleringen om utdömande av vite enligt 9 § andra stycket har varit att förhindra att flera utdömda viten skulle komma att utgöra ett sammanlagt mycket högt belopp. Vidare framgår att en beslutsmyndighet, för att upprätthålla viteshotets effektivitet, bör se till att varje överträdelse så snabbt som möjligt hänskjuts till bedömning i ett mål om vitets utdömande (jfr Lavin, Viteslagstiftningen - En kommentar - s. 222 f).

Mot bakgrund av bestämmelsen i 9 § andra stycket viteslagen finner Miljööverdomstolen således att hinder föreligger mot att döma ut ett högre belopp än 5 000 kr, trots att flera överträdelser av föreläggandena har skett. Skäl för jämkning av vitesbeloppet föreligger inte.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B
Överklagande senast 2007-11-26

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Ulf Bjällås, hovrättsråden Henrik Runeson och Liselotte Rågmark, referent, samt kammarrättsassessorn Kristina Jonsson. Enhälligt.

Föredragande har varit Linda Ålander.

BILAGA A

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT, MILJÖDOMSTOLEN, DOM

SÖKANDE
Miljöskyddsnämnden i Borås Stad
501 80 Borås

Ombud: L.K.

MOTPART
Borås Motorallians AB, 556499-7467
c/o C.H.

SAKEN
Ansökan om utdömande av vite

DOMSLUT

Miljödomstolen förpliktigar Borås Motorallians AB att till staten utge av Miljöskyddsnämnden i Borås kommun genom beslut den 24 februari 2004 och den 8 mars 2005 förelagt vite om sammanlagt tjugofemtusen (25 000) kronor.

YRKANDEN M.M.

Miljöskyddsnämnden i Borås kommun har ansökt om, så som talan slutligen bestämts, att Borås Motorallians AB åläggs att utge ett vite om sammanlagt 25 000 kronor. Nämnden har hänvisat till att Borås Motorallians AB överträtt Miljöskyddsnämndens föreläggande den 24 februari 2004 och den 8 mars 2005 och anfört bl.a. följande. Miljöskyddsnämnden förelade bolaget den 24 februari 2004 att följa de körtider som anges i länsstyrelsens villkorsbeslut av den 3 augusti 1991. I föreläggandet gavs bolaget också tillstånd att köra vissa helger då körning inte var tillåten enligt villkoren och meddelade förbud att köra motsvarande antal helger då körning enligt villkoren var tillåten. Föreläggandet förenades med ett vite om 5 000 kr för varje överträdelse. Bolaget har lördagen den 29 maj 2004 överträtt villkoren i länsstyrelsens tillstånd genom att köra på tid då verksamhet inte är tillåten. Därefter har bolaget söndagen den 29 augusti 2004 kört på tid då verksamhet enligt Miljöskyddsnämndens föreläggande inte var tillåten. Miljöskyddsnämnden utfärdade därefter ett nytt föreläggande den 8 mars 2005 med i huvudsak samma innehåll som i ovan angivna föreläggande. Bolaget har lördagen den 16 juli överträtt villkoren i länsstyrelsens tillstånd genom att köra på tid då verksamhet inte är tillåten. Därefter har bolaget lördagen och söndagen den 15 och 16 oktober, 2005 kört på tid då verksamhet enligt Miljöskyddsnämndens föreläggande inte var tillåten.

Miljöskyddsnämndens förelägganden har delgivits bolaget den 27 februari 2004 respektive den 22 mars 2005. Inget av föreläggandena har överklagats och de har således vunnit laga kraft.

Efter ansökan från Borås Stad lämnade Koncessionsnämnden för miljöskydd den 23 maj 1991 Borås Stad tillstånd att på fastigheten Borås Gäddered 1:1 anlägga banor för rallycross, folkrace, gokart och motorcross och att där bedriva motorsport-verksamhet. Ärendet överlämnades därefter till länsstyrelsen i Älvsborgs län för fastställande av vilka villkor som skulle gälla för tillståndet. Länsstyrelsen meddelade den 13 augusti 1991 villkor för motorsportverksamheten. I länsstyrelsens villkorsbeslut av den 13 augusti 1991 punkt 2 har angivits att motorsportverksamhet får bedrivas mellan vissa klockslag måndag till och med torsdag och på lördagar och söndagar i alla veckor med udda veckonummer med den begränsningen att verksamheten inte får bedrivas då dessa dagar sammanfaller med en helgdag. I punkt 5 anges att kommunens miljö- och hälsoskyddsnämnd för enstaka tillfällen får medge motorsportverksamhet på andra tider än de som anges i länsstyrelsens villkorsbeslut. På begäran av bolaget har Miljöskyddsnämnden gett tillstånd att bedriva motorsportverksamhet under helger som annars skulle ha varit, som det uttrycks i föreläggandet, tysta och förbjudit verksamhet motsvarande antal helger då verksamhet enligt länsstyrelsens villkorsbeslut annars hade varit tillåten.

Miljöskyddsnämnden har fått in klagomål från allmänheten om att det bedrivits verksamhet på anläggningen den 29 maj 2004, den 16 juli 2005, den 9, 15 och 16 oktober 2005. Personal från Miljöskyddskontoret har iakttagit verksamhet den 15 oktober.

Borås Motorallians AB har anfört bl.a. följande. Körning på otillåten tid den 29 maj 2004 bestrids. Någon träning har inte skett denna dag. Möjligtvis har registrerade motorcyklar körts på vägarna till och från klubbhuset eller på de allmänna vägarna runt anläggningen. Hyrkarten har körts denna dag men är enligt bolaget inte tillståndspliktig. Hyrkarten sorterar inte in under Svenska

Bilsportsförbundets regler gällande tränings- och tävlingsverksamhet utan det rör om sig ren tivoli- eller nöjesverksamhet som i princip kan köras på vilken yta som helst. Vid ett flertal tillfällen har ljudnivån uppmätts och befunnits som inte störande. Körning på otillåten tid den 29 augusti 2004 bestrids på samma grunder som anförts under den påstådda överträdelsen den 29 maj 2004. Att grinden stod öppen har inget med den påstådda förseelsen att göra. Körning på otillåten tid den 16 juli 2005 medges och beror på ett missförstånd mellan träningsledarna. Körning på otillåten tid den 15 och 16 oktober 2005 medges. Det fanns inget beviljat tillstånd av miljökontoret för byte av veckonummer. Punkterna bör bedömas tillsammans som en punkt eftersom de kan hänföras till samma fel i samband med byte av helg från udda till jämn vecka.

Bolaget yrkar att vitesbeloppet sätts ned då klubben och motorallinsen redan har en mycket ansträngd ekonomi. Bolaget har inte beretts tillfälle att inkomma med yttrande inför Miljöskyddsnämndens beslut den 6 december 2005 att ansöka om vitets utdömning. Lagligheten av nämndens beslut ifrågasätts därför. Vidare yrkas att miljödomstolen besöker anläggningen i samband med behandlingen av ärendet.

Miljöskyddsnämnden har i bemötande anfört bl.a. följande. Miljöskyddsnämnden gör inte gällande att trafik till och från anläggningen eller Borås Motorallians skötsel av anläggningen omfattas av villkoren för anläggningen utan gör endast gällande att det är den körning som bedrivs på anläggningen som avses. Däremot menar Miljöskyddsnämnden att även sådan verksamhet som inte regleras av Svenska Bilsportförbundet eller Svenska Motorcykelförbundet exempelvis hyrkart och körning med registrerade MC samt enduromotorcyklar omfattas av villkoren och då också av vitesföreläggandet. Miljönämnden vidhåller att anläggningen har använts i strid med av länsstyrelsen uppställda villkor och i strid med det av Miljöskyddsnämnden utfärdade föreläggandet vilket även framgår av Borås Motorallians egna uppgifter. Vitets storlek har fastställts till ett belopp som med hänsyn till omständigheterna kunde förväntas få Borås Motorallians att följa föreläggandet. Avslutningsvis kan nämnas att frågan om föreläggande av vite kommunicerades med Borås Motorallians medan någon sådan kommunikation inte skedde inför ansökan om utdömning av vite.

Miljödomstolen har den 26 oktober 2006 hållit muntlig förhandling och syn i målet.

DOMSKÄL

Miljödomstolen delar Miljöskyddsnämndens bedömning att även sådan verksamhet som inte regleras av Svenska Bilsportförbundet eller Svenska Motorcykelförbundet såsom körning med registrerade MC, enduromotorcyklar samt hyrkart omfattas av bolagets tillstånd och de därmed förenade villkoren. Det är mot bakgrund härav klarlagt att bolaget den 29 maj och den 29 augusti 2004 samt den 16 juli och den 15 och 16 oktober 2005 överträtt de av nämnden meddelade föreläggandena. Förutsättningar för att döma ut föreligger därför.

Någon giltig ursäkt för underlåtenheten att efterkomma föreläggandena har inte framkommit. Vitesbeloppen kan ej heller enligt miljödomstolens bedömning anses för högt bestämda med hänsyn till angelägenheten av att de med tillståndet förenade villkoren efterlevs. Någon skyldighet för nämnden att delge bolaget nämndens beslut att ansöka om vitets utdömning föreligger inte.

Miljöskyddsnämndens ansökan skall därför bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (formulär G)

Överklagande från sökanden senast den 5 december 2006.

Överklagande från motpart inom tre veckor från delgivning av domen.

Prövningstillstånd krävs.

Gunnar Bergelin

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Gunnar Bergelin och miljørådet Staffan Ljung. Föredragande har varit beredningsjuristen Eva Högmark.

Sökord:

Litteratur:
